

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng Chủ nhật ngày 30/1/2022.

*****

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 780

“SINH LÃO BỆNH TỬ”

Khi Thích Ca Mâu Ni Phật thành đạo, trong buổi thuyết pháp đầu tiên Ngài đã giảng tại vườn Lộc Uyển cho năm anh em Ngài Kiều Trần Như. Phật nói rõ cho chúng sanh: **Thân người đến thế gian này lần lượt trải qua sinh khổ, lão khổ, bệnh khổ, tử khổ. Đây là một định luật mà bất cứ ai cũng không thể thay đổi được.** Từ ngàn xưa có rất nhiều bậc Vua Chúa tìm cách để trường sinh nhưng thực sự không ai có thể trường sinh được. Đó là “***hữu hình hữu hoại***”, có hình tướng thì nhất định sẽ bị hủy hoại.

Một lần tôi đi dạy ở Vũng Tàu, buổi tối Thầy trò đi lên một ngôi chùa trên núi để giảng. Chúng tôi phải đi men theo đường núi. Khi tôi bám vào đá thì thấy đá tan rã thành cát. Vị Thầy trụ trì chùa nói: “*Đây là núi đã chết, nó đang trong thời kì tan tã*”. Từ đó tôi mới có ý niệm là núi cũng chết, núi cũng tan rã. Lớn như quả địa cầu, nhỏ như thân ta cũng ở trong sự chi phối của vô thường. Thành phố Atlantic cũng bị nhấn chìm dưới đại dương. Chúng ta sinh ra, già đi rồi chết. Tất cả mọi sự vật thế gian đều nằm trong định luật này. Trong một ngày, chúng ta ngồi và kiểm điểm xem mình mấy lần phản tỉnh về sự vô thường này. Nếu chúng ta thường xuyên phản tỉnh thì sẽ không còn những việc làm sai quấy để tạo tác tội nghiệp.

Có những pháp tu gọi là “***Quán Tứ Đế***”: Quán thân bất tịnh, quán tâm vô thường, quán pháp vô ngã, quán thọ thị khổ. Quán vô ngã thì không thấy có cái ta, không còn cái ta. Nếu hàng ngày chúng ta phản tỉnh về sự vô thường của kiếp người thì chúng ta sẽ không tạo tác ác nghiệp. Vì chúng ta cho rằng thân này bền chắc nên chúng ta cưỡng cầu, cưỡng chế, tạo ra vô lượng vô biên tội nghiệp. Đến lúc vô thường đến thì “***vạn ban tương bất khí, duy hữu nghiệp tùy thân***”, không mang theo được bất cứ thứ gì, chỉ mang theo nghiệp. Lúc đó thần chí hoảng loạn, tay chân quờ quạng tìm sự cứu giúp. Lúc đó không ai có thể cứu giúp chúng ta, kể cả Phật đến khai thị chúng ta cũng không nghe. Phật không thể giúp chúng ta “***cải tử hoàn sinh***”.

Hòa Thượng dạy chúng ta nhìn cho thấu, nhìn cho tường tận mọi sự vật sự việc, thấy rõ kiếp nhân sinh này là sinh lão bệnh tử, khổ không, vô thường, vô ngã để chúng ta buông xuống được tất cả mọi sự chấp trước, mọi sự vướng mắc. Thật ra, chúng ta xả bỏ những việc sai quấy là hoàn toàn đúng, nhưng chúng ta cũng cần xả bỏ cả những điều tốt đẹp. Chúng ta phải xả bỏ tất cả, kể cả những việc thuận ý vừa lòng và những việc ngang trái không như ý. Thuận cảnh và nghịch cảnh đều chướng ngại chúng ta. Việc thuận ý vừa lòng cũng chướng ngại chúng ta.

Chúng ta học Phật pháp, khi dần dần chiêm nghiệm cuộc sống này thì dần dần chúng ta sẽ hiểu thấu được hết. Có những việc chúng ta thấy rất hợp tình hợp lý, có những việc chúng ta thấy rất phi lý. Thật ra không có việc hợp tình hợp lý, cũng không có việc phi lý, chẳng qua là chúng ta không hiểu mà thôi. Chúng ta cho rằng việc này vô lý, việc kia trái khoáy nhưng họ không thấy như vậy. Cho nên nhiều khi chúng ta phải đứng ở góc độ của họ, đứng ở tâm cảnh của họ thì chúng ta mới hiểu được.

Bấy lâu nay, chúng ta xiển dương văn hóa truyền thống, giúp cho nhiều người, nhiều gia đình biết đến chuẩn mực đạo lý làm người. Nhiều người con lễ lạy tri ân Cha Mẹ rất cảm động. Vậy mà có những người tu tập nhiều năm cho rằng đó là giả. Họ cho rằng kính trọng Cha Mẹ thì cứ để ở trong lòng là được rồi. Chúng ta không sai. Họ cũng không sai, chẳng qua là họ chưa nhận thấy rõ mà thôi.

Phật nhìn thấy chúng sanh nhưng không trách chúng sanh. Phật chỉ nhắc rằng tất cả chúng sanh đều có Phật tánh, đều có khả năng thành Phật. Chúng sanh không tin, không thích, không nghe theo. Phật nói cho chúng sanh biết ở nơi Tây Phương Cực Lạc có ao bảy báu, có hàng cây pháp bảo, có chim nói pháp, có Đức Phật A Di Đà hàng ngày giảng Kinh thuyết pháp. Chúng sanh không thích đến đó vì ở đó không vui, không có siêu thị, không có bạn nhậu, không có chỗ chơi bài. Họ chưa hiểu thôi mà!

Một lần, tôi nhìn lại thì thấy những người thân xung quanh tôi đều đã ra đi hết. Trước đó, Ông Bà nội vẫn còn, Ông Bà ngoại vẫn còn, cô dì chú bác vẫn còn, Ba tôi vẫn còn. Tôi giật mình nhận thấy xung quanh ta đang diễn ra một sự vô thường khốc liệt. Họ từng có biết bao nhiêu hoài bão, thậm chí can cường, ngỗ nghịch nhưng bây giờ họ cũng chỉ là những nắm tro tàn, những nắm mỏ quạnh quẽ. Có những người từng có đời sống hiên ngang khí khách, có đời sống tận hưởng nhưng cuối cùng cũng đều trở thành những nắm mỏ quạnh quẽ. Khi phản tỉnh thì chúng ta sẽ thấy sự vô thường vô cùng khốc liệt, vô thường càn quét không chừa một ai.

Hòa Thượng nhắc đến những Đại Đế, những ông Vua tàn bạo cuối cùng cũng bị thời gian và sự vô thường càn quét. Thời gian và sự vô thường rồi sẽ làm cho tất cả trở nên già yếu, bất lực. Dù họ tàn độc nhất thế gian này nhưng cũng phải dừng lại. Dù họ là người đại thiện nhưng cũng ở trong sự vô thường. Nhưng tâm cảnh của hai người cực thiện và cực ác hoàn toàn khác. Họ tạo ra kết quả hoàn toàn khác, không hề giống nhau.

Trong bài, Hòa Thượng nói: **“Phật nói với chúng ta, con người ở trong sáu cõi bị tám khổ bức bách”**. Tám khổ là: Sinh khổ, lão khổ, bệnh khổ, tử khổ, oán tắng hội khổ (ghét nhau mà vẫn phải gặp nhau), ái biệt ly khổ (thương nhau mà phải chia lìa), cầu bất đắc khổ (mong muốn mà không được), ngũ ấm xí thanh khổ (sắc, thọ, tưởng, hành, thức. Trong thân thể chúng ta, cái gì mạnh hơn thì chúng ta sẽ cảm thấy khổ). Chúng ta thấy kiếp người có ai tránh được bát khổ không? Rõ ràng kiếp con người không thể vượt qua tám khổ này, thậm chí chúng ta đã quen với khổ cho nên không cảm thấy khổ. Có những cặp vợ chồng, sau khi vợ/ chồng vừa chết được mấy tháng thì người còn sống đã có ngay người yêu khác. Người ta không cảm nhận được sự vô thường.

SINH KHỔ

Hòa Thượng nói về sinh khổ: *“Phật nói: Khi ta vừa đến đầu thai, ta ở trong thai Mẹ mười tháng. Thai nhi cảm nhận mười tháng trong thai Mẹ cũng giống như ở trong địa ngục, chân thật là “độ nhật như niên”, trải qua một ngày dài như năm. Mỗi lần Mẹ uống một ly nước nóng thì thai nhi cảm thấy mình như ở trong địa ngục nóng đốt. Mỗi lần Mẹ uống một ly nước lạnh thì thai nhi cảm thấy mình như ở trong địa ngục băng giá. Đó là “thai ngục chi khổ”, địa ngục ở trong bào thai. Thai nhi ở trong bụng Mẹ mười tháng. Chúng ta thấy khoảng thời gian này không dài nhưng cảm thọ của thai nhi dài vô kể. Thai nhi khi vừa sinh ra, thân thể tiếp xúc với cảnh giới bên ngoài thì toàn thân lạnh buốt giống như bị dao cắt cơ thể. Hơi ấm trong bào thai luôn luôn ổn định. Thai nhi vừa ra ngoài thì cảm xúc vô cùng khó chịu nên khi vừa sinh ra đã khóc thét. Nếu khi sinh ra dễ chịu thì đứa trẻ đã cười vui mà không khóc thét lên như vậy”*. Chúng ta có thấy đứa trẻ nào khi vừa sinh ra liền mỉm cười không? Nếu đứa trẻ vừa sinh ra đã mỉm cười thì chúng ta phải chăm sóc chúng thật kỹ vì tương lai chúng sẽ phi phùng.

LÃO KHỔ

Hòa Thượng nói về lão khổ: *“Người già cảm thấy mọi thứ đều không thuận tiện, làm việc gì cũng phải có người giúp đỡ. Nếu một người sống thọ mà không có người giúp thì tuổi già của họ rất khổ”*. Có người không chấp nhận tuổi già, đến khi *“lực bất tòng tâm”* thì họ mới đành phải chấp nhận tuổi già. Chúng ta dần dần sức khỏe suy kiệt, đi cũng phải chống gậy. Chúng ta sẽ có kinh nghiệm về tuổi già *“lực bất tòng tâm”* và phải chấp nhận, phải công nhận là già khổ thật. Người già có phước được người chăm sóc thì tuổi già mới tốt. Tôi thấy nhiều người già vẫn đang phải mua gánh bán bưng ở ngoài đường, phải đi qua những đoạn đường dài để đến chỗ ngồi bán vé số. **Con người không thể không tu phước. Chúng ta phải có phước báu thì thời gian của già mới tốt đẹp.** Chưa chắc người nhiều con đã được con chăm sóc. Nhưng người có nhiều phước báu thì sẽ được người thế gian lo cho, không cần đến con lo cho họ. Nhiều người đặt nặng hi vọng vào con nhưng cuối cùng tuổi già không được con chăm sóc.

Bà cụ ở Nha Trang là một bằng chứng thực tế. Khi bà ốm nặng, bà không được người nhà chăm sóc. Con cái không hề chăm sóc bà mà chỉ đến chường ngại. Bà may mắn có một sự an bài. May mà bà không khư khư giữ cuốn sổ tiết kiệm. Bà phát tâm dùng số tiền đó tặng cho Hệ thống Giáo dục Khai Minh Đức. Khi bà còn tỉnh táo, bà đã ký ủy nhiệm thư với ngân hàng, có người của phường đến chứng kiến. Khi bà vừa mất, Hệ thống Giáo dục Khai Minh Đức mang vòng hoa đến kính viếng bà và mang đầy đủ số tiền đó trao cho các con của bà mặc dù tiền của bà vẫn ở trong ngân hàng. Hệ thống nhận sự phát tâm của bà nhưng chưa nhận được tiền của bà. Đó là bà có phước, biết nương nhờ đúng nơi.

Bà có một căn nhà, bà tặng căn nhà đó cho một người họ hàng nhưng người đó không hề hỏi thăm bà lúc bà bị ốm. Bà nói: *“Sao tôi đã cho nó cả cái nhà mà nó không hỏi thăm tôi một lần nào?”*. Bà có vẻ hối hận. Chúng ta tâm sự với bà: *“Chúng ta nên bố thí ba la mật. Khi chúng ta đã cho đi thì chúng ta không lưu lại trong tâm, không để lại trong tâm”*. Bà nghe ra liền xả bỏ.

Trong lúc bà đang ốm nặng, một người của Hệ thống Giáo dục Khai Minh Đức đến thăm bà và chăm sóc bà, sau đó phát hiện bà bị nhiễm Covid. Bà trở thành F0, người chăm sóc bà trở thành F1. Bà cảm động trước sự chăm sóc ân cần chu đáo của người đó cho nên đã tin tưởng giao hai cuốn sổ tiết kiệm cho người đó. Bà nói đây là số tiền cả đời con của bà làm giáo dục dành dụm được nên bà vui vẻ tặng số tiền đó cho Hệ thống Giáo dục Khai Minh Đức. Tất cả việc này đều được quay clip, ghi hình và ghi âm lại. Việc bà phát tâm tặng có người của ngân hàng và người ở phường đến thực hiện, vậy mà khi bà nằm xuống, người nhà của bà sinh tâm nghi ngờ. Đến lúc chúng ta mang tiền đến cho họ thì họ mới ngạc nhiên và cảm động.

Chúng ta phải kết thúc một cuộc đời một cách an lạc, đừng để tiền làm cho phiền não. Hòa Thượng nói: **“Tiền cất trong ngân hàng cũng không chắc. Tiền để trong ngân hàng phước báu mới bảo đảm. Chúng ta đem tất cả những vật chất mình có được chuyển thành phước báu thì dù ở cõi nào chúng ta cũng có thể sử dụng”**.

Hòa Thượng nói: **“Người người đều có bệnh. Bệnh từ đâu mà ra? Bên trong có ba độc tham, sân, si. Bên ngoài có sự ô nhiễm. Bên trong và bên ngoài kết hợp với nhau, đây là căn nguyên của bệnh khổ. Người niệm Phật rất sợ bệnh khổ bởi vì bệnh khổ khiến chúng ta không an toàn, khi bệnh khổ thì chúng ta mê hoặc điên đảo, thần trí không sáng suốt cho nên rất dễ đọa vào ác đạo. Có chết ắt có sinh, có sinh ắt có chết. Dù bạn coi nhẹ cái chết nhưng sau đó vẫn là cái khổ của sanh tử luân hồi. Bạn cần hiểu rõ chân tướng sự thật này! Kiếp sống không gặp được Phật, không được học Phật, ngày ngày không tiếp nhận giáo huấn của Thánh Hiền thì những ngày tháng này rất thống khổ, đời sống không nhẹ nhàng tự tại”**.

Chúng ta thấy rất nhiều người sống ở đời nhưng trải qua một ngày dài như trải qua một năm, chứ không được nhẹ nhàng một năm như một ngày. Họ rất thống khổ! Trong những bài trước, Hòa Thượng nhắc chúng ta rất nhiều về pháp niệm Phật. Bài học hôm nay, Hòa Thượng nhắc đến cái khổ của kiếp người để chúng ta trân trọng hơn kiếp người và nhân duyên được gặp Phật pháp. Chúng ta làm những việc cần làm để kiếp người đi qua có ý nghĩa, để sự thay đổi của kiếp người này được thăng hoa hơn, đời sau tốt đẹp hơn.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!